

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/64/2020
Identifikačné číslo spisu: 1111207505
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1111207505.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne VENUS PROJECT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Limbachu, Limbová 451/3, IČO: 31 342 841, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/38/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2018 sp. zn. 14Co/135/2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2018 sp. zn. 14Co/135/2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. decembra 2015 č. k. 14C/38/2011-163 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v prieťahoch, ku ktorým malo dôjsť konaním vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Bratislava V vo veci ČVS: ORP-214/2-OVK-B5-2004, v ktorej mala žalobkyňa postavenie poškodeného. Súd prvej inštancie dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že žaloba nie je dôvodná pre nedostatok aktívnej legitímácie. Žalobkyňa totiž jednoznačne nepreukázala, že je nespochybniteľným vlastníkom motorového vozidla L. Z., EČV: I. XXX I.. Samotné podanie žaloby o vydanie predmetu úschovy (spor vedený na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 39C/386/2015) nepreukazuje vlastníctvo žalobkyne k uvedenému motorovému vozidlu a nezaručuje ani úspech vo veci. Následne sa zaoberal otázkou existencie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch vo vyššie označenej trestnej veci. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva PZ Bratislava V zistil, že vo veci ČVS: ORP-214/2-OVK-B5-2004 nebolo vznesené obvinenie žiadnej konkrétnej osobe vo veci prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery ani vo veci trestného činu sprenevery (pôvodne kvalifikovaného ako trestný čin krádeže). V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 26. októbra 2011 sp. zn. II. ÚS 492/2011-14, podľa ktorého sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní vedenom vo veci bez vznesenia obvinenia „sa nemôže domáhať

vyslovenia porušenia základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Až vznesenie obvinenia je teda tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z nej robí vec, na prerokovanie ktorej bez zbytočných prietáhov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy“. Poukázal aj na rozhodnutie ústavného súdu z 13. decembra 2011 sp. zn. III. ÚS 549/2011-13, ktorým ústavný súd odmietol (aj) sťažnosť žalobkyne vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva PZ Bratislava V vo veci ČVS: ORP-214/2-OVK-B5-2004, keď vo vzťahu k sťažovateľke - žalobkyni konštatoval, že išlo o prípad trestného konania, kde si ako poškodená svoj nárok na náhradu škody voči obvinenému uplatniť nemôže, pretože obvinenie konkrétnej osobe vznesené nebolo. Ďalej dôvodil, že v konaní ČVS: ORP-214/2-OVK-B5-2004 boli zo strany Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a Okresnej prokuratúry Bratislava V konštatované prietahy pred vyšetrovateľom vo vymedzenom období. V predmetnej trestnej veci však nebolo vznesené obvinenie voči žiadnej konkrétnej osobe a podľa názoru súdu žalobkyni nevznikol nárok na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vyplývajúci z čl. 48 ods. 2 ústavy. Súd prvej inštancie mal preukázané, že aj napriek existencii nesprávneho úradného postupu absentuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, keď dotknuté motorové vozidlo sa stále nachádza v úschove Okresného súdu Bratislava V. Uviedol, že žalobkyňa podala žalobu na súd prvej inštancie 9. marca 2011, pričom v tom čase nebola vlastníkom motorového vozidla. Za jeho vlastníčku bola v období od 10. januára 2002 do 27. júna 2012 považovaná I. S., avšak podľa lustrácie motorových vozidiel je ako jeho vlastníka a držiteľ považovaný aj Š. G. od 1. decembra 2003. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. júla 2018 sp. zn. 14Co/135/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodol tak majúci za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na jeho základe dostatočným spôsobom a riadne zistil skutkový stav a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne právne závery o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, ako aj o absencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom (prietahmi v trestnom konaní) a vznikom škody (nemajetkovej ujmy). Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie považoval za dostatočne vyčerpávajúce a so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žalobou uplatneného nároku sa v celom rozsahu stotožnil [§ 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)]. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalobkyňa v období prietáhov v trestnom konaní konštatovaných Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a Okresnou prokuratúrou Bratislava V, t. j. od 30. septembra 2005 do 15. augusta 2006, od 15. novembra 2006 do 3. augusta 2007 a od 22. novembra 2007 do 16. marca 2010, nebola vlastníkom daného motorového vozidla, a teda nemôže byť ani poškodeným v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Sama žalobkyňa predložila súdu prvej inštancie listinné dôkazy svedčiacie o tom, že motorové vozidlo previedla kúpnu zmluvou z 10. januára 2002 na pani I. S. (predtým J.J.). Kupujúca od tejto zmluvy odstúpila až 27. júna 2012. Na margo odvolacích námietok ohľadom nesprávneho, resp. nedostatočného zistenia skutkového stavu uviedol, že žalobkyňa v odvolaní neoznačila, ktoré konkrétne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení navrhla a ktoré súd prvej inštancie nevykonal. Z obsahu spisu nevyplýva, že by konateľ žalobkyne, ktorý sa zúčastnil na pojednávaníach 9. júna 2015 a 1. decembra 2015, mal akékoľvek návrhy na doplnenie dokazovania vo veci. Pokiaľ sa žalobkyňa v odvolaní bránila tým, že sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, tieto nielenže k odvolaniu nepriložila, ale ani ich nijako neoznačila. Na záver zdôraznil, že žalobkyňa v spore nepreukázala, že v čase prietáhov v trestnom konaní bola vlastníkom predmetného motorového vozidla, t. j. nepreukázala, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu je aktívne vecne legitimovanou osobou a že v príčinnej súvislosti s prietahmi jej vznikla nemajetková ujma. Súd prvej inštancie preto ani nemal dôvod vysporiadávať sa s argumentáciou žalobkyne ohľadom rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Javor a Javorová proti Slovensku z 15. septembra 2015, pretože ho na prejednávanú vec

nemožno z uvedeného dôvodu aplikovať. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom uplatnila dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP. V prvom rade namietala, že odvolací súd ju v rozpore so zákonom elektronicky neupovedomil o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku na e-mailovú adresu, čím porušil jej právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Tvrdila, že právne závery uvedené v rozsudkoch súdov nižších inštancií sú nepreskúmateľné, nepresvedčivé a arbitrárne. Poukázala na skutočnosť, že doposiaľ jej nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe z 30. marca 2012 (č. l. 45 - 54 spisu), ktoré obsahuje skutkovú a právnu argumentáciu. Dôvodila, že v čase doručovania tohto vyjadrenia bol splnomocnený zástupca A. U. O. S. vo väzbe, pričom súd prvej inštancie nevykonal riadne šetrenie týkajúce sa osoby adresáta a nepokúsil sa doručiť vyjadrenie k žalobe opakovane. Týmto postupom zásadným spôsobom porušil právo dovolateľky na kontradiktórne súdne konanie. Tiež namietala, že súd prvej inštancie ju síce na pojednávaní nariadenom na 1. decembra 2015 oboznámil s vyjadrením žalovanej zo 4. augusta 2015, avšak po nahliadnutí do spisu dovolateľka zistila, že toto vyjadrenie obsahuje skutkovú a právnu argumentáciu žalovanej, ktorú skutočnosť zákonná sudkyňa dovolateľke zatajila a predmetné vyjadrenie jej nedoručila. S poukazom na uvedené pochybenia navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň navrhla aj zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. d/ CSP alebo zamietnuť ako nedôvodné podľa § 448 CSP. Podľa jej názoru dovolateľka v podanom dovolaní neuviedla žiadny relevantný dovolací dôvod a rozsudok odvolacieho súdu považuje za vecne správny.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobkyňa zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

9. V posudzovanom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných

procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Dovolateľka namietala, že odvolací súd ju v rozpore so zákonom neupovedomil elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

13. Podľa § 219 ods. 3 CSP platí, že vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiadala, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

14. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľka doručila 7. júla 2017 súdu prvej inštancie splnomocnenie, v ktorom uviedla elektronickú adresu S..S. na doručovanie písomností. Dovolací súd zastáva názor, že toto podanie dovolateľky je možné považovať za žiadosť o upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku v súlade s § 219 ods. 3 CSP, keďže podľa obsahu spisu ďalším úkonom odvolacieho súdu bolo vyhlásenie rozsudku 24. júla 2018. Odvolací súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v danej veci na svojej úradnej tabuli v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (č. l. 214 až 216 spisu), avšak v spise sa nenachádza doklad o tom, že toto oznámenie bolo dovolateľke odoslané aj elektronickými prostriedkami na uvedenú e-mailovú adresu. Za tejto situácie je možné konštatovať, že odvolací súd si vo vzťahu k dovolateľke nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z § 219 ods. 3 CSP.

15. Najvyšší súd už za účinnosti predchádzajúceho civilného kódexu dospel k záveru, že k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku) dochádza tiež vtedy, keď odvolací súd v rozpore s § 214 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku neupovedomil elektronickými prostriedkami účastníka, ktorý podľa § 45 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku požiadal o také doručovanie písomností (R 9/2016).

16. Vyššie uvedený právny záver zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci a konštatuje, že postupom odvolacieho súdu, ktorý nedodrжал procesný postup v zmysle § 219 ods. 3 CSP, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (pozri obdobne rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/14/2018, 5Cdo/127/2018, 5Cdo/58/2019). Týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17. Dovolateľka ďalej namietala, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe z 30. marca 2012.

18. Podľa § 114 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v znení účinnom do 22. decembra 2015, v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

19. Rovnako aj podľa právnej úpravy civilného sporového konania účinnej od 1. júla 2016, ak žalovaný uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná alebo súd neurobí iné vhodné opatrenia, súd doručí vyjadrenie žalovaného žalobcovi do vlastných rúk a umožní mu vyjadriť sa v lehote určenej súdom (§ 167 ods. 3, veta prvá CSP).

20. V zmysle článku 6 ods. 1 dohovoru jednou zo všeobecných záruk spravodlivého pojednania vecí pred súdom je zásada rovnosti strán sporu a „rovnosti zbraní“. V procesnoprávnej rovine predstavuje

princíp rovnosti sporových strán základný postulát, podľa ktorého žiadna zo strán nemá vo vzťahu k protistrane iné než rovnocenné postavenie. Z tohto aspektu sa prejavuje princíp rovnosti sporových strán podľa čl. 6 CSP ako tzv. rovnosť zbraní judikovaná ESLP (k tomu pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 44-45). Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním. Požiadavka, aby procesné strany v konaní mali možnosť dozvedieť sa a vyjadriť sa ku všetkým zhromaždeným dôkazom alebo k stanoviskám pripojeným v spise, sa aplikuje aj na odvolacie konanie.

21. Povinnosťou súdu v kontradiktórnom spore je zabezpečiť formálne podmienky plnohodnotného výkonu základného práva na súdnu ochranu v súlade s predpismi upravujúcimi konanie pred súdom. V základnom práve na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základnom práve vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je implikovaná i zásada rovnosti účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Túto zásadu je potrebné interpretovať tak, že strana sporu musí mať možnosť zoznámiť sa s procesne relevantnými návrhmi, resp. dôkazmi protistrany, ako aj možnosť sa k nim následne vyjadriť. Nedoručenie vyjadrenia strany sporu/účastníka konania protistrane/druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti strán/účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06), a možno ho kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom (I. ÚS 156/07, IV. ÚS 283/2011-104).

22. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná reagovala na podanú žalobu žalobkyne vyjadrením z 30. marca 2012 (č. l. 45 až 54 spisu). Súd prvej inštancie doručoval predmetné vyjadrenie žalobkyni cestou jej konateľa U. I. O. S. (v súčasnosti A. U. O. S.) na adresu P. X, XXX XX P., avšak zásielka sa súdu vrátila 13. mája 2014 z dôvodu jej neprevzatia v odbernej lehote (obálka na č. l. 61 spisu). Dovolateľka k dovolaniu pripojila potvrdenie o prepustení z výkonu väzby z 15. januára 2015, ktoré vydal Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (č. l. 252 spisu). Z daného potvrdenia vyplýva, že konateľ dovolateľky A. U. O. S. bol v období od 12. apríla 2014 do 15. januára 2015 vo výkone väzby, z ktorej bol prepustený 15. januára 2015. Z obálky na č. l. 61 spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručoval vyjadrenie žalovanej k žalobe 17. apríla 2014 a po dvoch neúspešných pokusoch o doručenie 22. a 23. apríla 2014 bola daná zásielka uložená 23. apríla 2014 na pošte s tým, že úložná doba trvala do 11. mája 2014. Doručenie vyjadrenia žalovanej k žalobe z 30. marca 2012 dovolateľke je tak právne neúčinné, pretože A. U. O. S. bol v čase od odoslania vyjadrenia až po uplynutie úložnej doby vo výkone väzby, a tak nemal možnosť si predmetnú zásielku prevziať.

23. Pre úplnosť najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania nebolo dovolateľke doručené ani ďalšie vyjadrenie žalovanej z 30. júna 2014 (č. l. 67 - 70 spisu), ktoré obsahuje relevantnú argumentáciu týkajúcu sa merita súdnej veci.

24. Vyjadrenie k žalobe predstavuje významné stanovisko sporovej strany vo veci, ktoré je súd povinný vždy bezodkladne odoslať žalujúcej strane. Podľa názoru najvyššieho súdu nedoručenie vyjadrenia žalovanej z 30. marca 2012 (a aj vyjadrenia žalovanej z 30. júna 2014) dovolateľke došlo k zásahu do jej procesných práv, pričom tento zásah dosahuje intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces. Dôsledkom tohto nesprávneho procesného postupu súdu, ktorý nerešpektoval princíp rovnosti zbraní strán sporu, je založenie vady zmätočnosti rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

25. Námietku dovolateľky, že súd jej nedoručil vyjadrenie žalovanej zo 4. augusta 2015, považuje dovolací súd za nedôvodnú. Zo zápisnice z pojednávania nariadeného na 1. decembra 2015 vyplýva (č. l. 148 spisu), že súd prvej inštancie oboznámil strany sporu s doručenými listinami, medzi ktorými bolo aj stanovisko žalovanej zo 4. augusta 2015 zažurnalizované na č. l. 154 až 156 (správne má byť č. l. 154 až 157, pozn. dovolacieho súdu). Dovolateľka tak účelovo tvrdí, že súd jej toto vyjadrenie „zatajil“, pretože obsah spisu jasne preukazuje, že dovolateľka mala priestor oboznámiť sa s jeho obsahom,

pričom na pojednávaní nepožiadala o jeho doručenie krátkou cestou, ani nežiadala o odročenie pojednávania.

26. So zreteľom na dôvodne namietanú vadu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd v súlade s jeho rozhodovacou praxou neposudzoval opodstatnenosť ďalších dovolacích námietok týkajúcich sa nesprávneho právneho posúdenia žalobou uplatneného nároku a arbitrárnosti právnych záverov súdov nižších inštancií.

27. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

28. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

29. Obiter dictum najvyšší súd poukazuje na nález ústavného súdu zo 17. augusta 2021 sp. zn. IV. ÚS 303/2021-51, podľa ktorého právny názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. III. ÚS 549/2011, že poškodený v rámci trestného konania čerpá záruky základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru až od okamihu vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, pretože až týmto okamihom možno jej nárok označiť ako „vec“, bol prekonaný judikatúrou ESLP. V tejto súvislosti je potrebné ustáliť, či si poškodený riadne uplatnil svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní, t. j. z návrhu na náhradu škody musí byť zrejmé, (i) z akých dôvodov a (ii) v akej výške sa uplatňuje, okrem toho sa nárok musí uplatniť (iii) proti konkrétnej osobe, čím sa zároveň vylučuje právomoc civilného súdu konať o totožnom nároku. Ústavný súd dôvodil, že uvedený prístup bol potvrdený aj v rozsudku ESLP v prípade framipek s. r. o. a AGRORACIO Senica, a. s., proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 51894/14 a 52073/14 z 28. januára 2020 v bodoch 23. až 27. V tomto prípade vláda namietala, že sťažovatelia neoznačili konkrétnu osobu, ktorá mala zodpovedať za vzniknutú škodu, avšak ESLP uzavrel, že počas jednotlivých výsluchov boli označené konkrétne osoby, ktoré mohli zodpovedať za uplatnený nárok na náhradu škody, teda uplatnenie nároku na náhradu škody nehodnotil prísne formalisticky ako jeden úkon. V zmysle judikatúry ESLP nároky tretích strán (poškodených) na náhradu škody, s ktorými sa pripojili do trestného konania, sú garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to od okamihu, od ktorého boli v trestnom konaní uplatnené, bez ohľadu na to, či v trestnom konaní bolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe (rozhodnutie ESLP Javor a Javorová proti Slovensku z 15. septembra 2015, sťažnosť č. 42360/10, bod 66., podobne Krumpel a Krumpelová proti Slovensku, bod 48.) [pozri body 43. a 44. citovaného nálezu ústavného súdu].

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok